

Inhoud

Introductie	11
Dankwoord	13
Inleiding	15
De zin van het leven en het nut van dit boek	15
Hoofdstuk 1 Stalking voor beginners	19
1 Stalking is van alle tijden	19
2 Stalking kan iedereen treffen	23
3 Stalking versus belaging	28
4 Wat is stalking nog meer?	30
Hoofdstuk 2 Herken de stalker	39
1 De afgewezen stalker	40
2 De rancuneuze stalker	45
3 Stalker met intimiteitswanen	48
4 Incompetente aanbieder	53
5 Seksueel gemotiveerde stalker	56
Hoofdstuk 3 Spot de denkfouten	59
1 Iedereen heeft denkfouten	59
2 Wie is de stalker?	60
3 Denkfouten	62
4 Hardnekkigheid van denkfouten	69
5 Aanpakken van denkfouten	71
6 Omgaan met de denkfouten van stalkers	72

Hoofdstuk 4	Waar gaat het mis?	75
1	Het slachtoffer ziet de risico's niet	76
2	De politie-aanpak loopt spaak	84
3	Stalking stuit op onbegrip	90
4	Professionals werken langs elkaar heen	93
Hoofdstuk 5	Risico's	99
1	Toelichting op de risicofactoren	102
2	Andere zaken om rekening mee te houden	109
3	Over de Checklist bij stalking	111
Hoofdstuk 6	Vuistregels bij stalking	115
1	Vuistregel 1: Wees duidelijk!	115
2	Vuistregel 2: Zeg stop!	119
3	Vuistregel 3: Geen contact!	120
4	Vuistregel 4: Informeer anderen!	122
5	Vuistregel 5: Documenteer!	125
6	Vuistregel 6: Doe het veilig!	128
Hoofdstuk 7	Pak aan die stalker: politie	145
1	Wat kan de politie betekenen?	145
2	Intakegesprek	147
3	Normstellend gesprek	149
4	Aangifte doen	150
5	Opsporingsonderzoek	150
6	Vast aanspreekpunt	152
7	Veiligheidsmaatregelen	154
Hoofdstuk 8	Pak aan die stalker: de arm der wet	169
1	Gebieds- en contactverbod	170
2	Verplichte opname op grond van de Wet Bopz	176
3	Gevangenisstraf	177
4	Bijzondere voorwaarden bij strafoplegging	177

Hoofdstuk 9 Pak aan die stalker: hulpverlener	185
1 Behandeling is hard nodig	185
2 De stalker in de behandelkamer	186
3 Behandeling van de stalker is goed voor iedereen	187
4 Stalkers zijn een uitdagende doelgroep!	188
5 Risicotaxatie door hulpverleners	190
6 Stalking Risk Profile	191
7 Je kunt het niet alleen	194
8 Het delen van informatie	196
9 Voordelen van delen	197
10 Wat kun je behandelen?	199
11 Van hulpverlener naar slachtoffer	201
12 Hulp verlenen aan slachtoffers	202
Hoofdstuk 10 Stalking: als er kinderen in het spel zijn	205
1 Stalking of vechtscheiding?	205
2 Stalking betekent: geen mediation	213
3 Impact van stalking op kinderen	214
4 Stalkende ex-stief	216
Bijlage Viplounge	219
1 Relatie	223
2 Rancuneuze stalkers	225
3 Stalkers met intimiteitswanen	226
4 Incompetente aanbidders	228
5 Seksueel gemotiveerde stalkers	230
6 Hulpvragers	230
7 Aandachtvragers	230
8 Chaotische stalkers	232
9 Risico's voor vips	233
Literatuur	239

Introductie

Het is inmiddels alweer een groot aantal jaren geleden dat we voor het eerst met het onderwerp stalking in aanraking kwamen. Dat was vanwege ons werk als psycholoog bij de politie. We werden steeds vaker gevraagd om advies: hoe een stalker te stoppen? Dit ging om stalkers van gewone mensen, maar ook stalkers van hoogwaardigheidsbekleders. Daarnaast stonden we soms – te vaak – naast onze politiecollega's in zaken waarin een man zijn ex-partner om het leven had gebracht. Als we in het verleden van deze man en vrouw gingen spitten, zagen we vaak een geschiedenis van stalking. Dat frustreerde ons ongelooflijk. Hadden we dit geweten! Hadden we iets kunnen betekenen? Als, als, als.

We gingen op zoek naar goede en duidelijke informatie in de bibliotheek en op internet, maar kwamen er tot onze schrik achter dat er – buiten vooral Engelstalige wetenschappelijke studies – maar weinig te vinden was. Er was nog geen 'stalking stoppen voor dummies' uitgegeven of een heldere internetpagina met eerstehulptips. Terwijl dat soort handvatten hard nodig zijn. Bittere noodzaak zelfs. Stalkers stoppen meestal niet vanzelf. We zijn ons rot geschrokken hoe vasthoudend stalkers kunnen zijn en hoe moeilijk slachtoffers het hebben om ze het hoofd te bieden. Niet zelden komt het zo ver dat mensen zich van ellende terugtrekken in huis. Moedeloos en radeloos na de zoveelste mislukte poging om de stalker uit

te leggen dat hij moet stoppen. En dan hebben we het nog niet eens over de gevallen waar het escaleert tot geweld. Door onze ervaring bij de politie en mét de inmiddels opgedane kennis vanuit wetenschappelijke literatuur die permanent in ons hoofd rondkabbelde, wilden we iets bijdragen om geweld door stalkers te voorkomen. Dit boek is onze poging.

We wilden een boek schrijven dat voor iedereen die met stalking te maken heeft leesbaar en bruikbaar is. Van slachtoffer tot professional. In de hoop dat jij als slachtoffer daar je voordeel mee kunt doen en de controle over je leven kunt terugpakken. We weten namelijk hoe moeilijk het is. We weten dat je je hopeloos kunt voelen als je met een stalker te maken hebt. Het gevoel dat niks helpt. We hopen dat dit boek wel helpt. Al is het maar een beetje.

We hebben in de loop der jaren een hoop kennis verzameld op het gebied van stalking en duidelijke en praktische ideeën over wat je in deze zaken wel en soms vooral niet moet doen. Ondanks onze dwarse inborst zijn we grote fans van samenwerking en communicatie. Ons is gebleken dat geen persoon of instantie stalking alleen kan aanpakken. De beste resultaten worden geboekt als iedereen hetzelfde doel nastreeft. Waar het ook maar even kan, propageren we dat dan ook. Ga met elkaar in gesprek. Slachtoffer, familie, vrienden, maar zeker ook: professionals. En neem ons boek gezellig mee. Citeer eruit of sla ermee. Doe wat je wilt. De enigen die niet met elkaar in gesprek moeten gaan, zijn stalker en slachtoffer. Die zijn uitgepraat.

We hebben zelf de eerste stap tot een gesprek gezet. We spraken met zowel professionals, stalkers als slachtoffers. Je kunt de lessen, tips en verhalen van hen allemaal in dit boek terugvinden.

Bianca Voerman en Cleo Brandt